

Postverksamhet 2023 **Kvalitets-**
deklaration

Trafikanalys

Adress: Rosenlundsgatan 54
118 63 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Mattias Viklund

Publiceringsdatum: 2024-04-02

KVALITETSDEKLARATION

Postverksamhet 2023

Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

Statistikområde

Postverksamhet

Produktkod

TK0701

Referenstid

2023

Innehåll

Statistikens kvalitet	7
1 Relevans	7
1.1 Ändamål och informationsbehov	7
1.1.1 Statistikens ändamål	7
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	7
1.2 Statistikens innehåll	7
1.2.1 Objekt och population	7
1.2.2 Variabler	8
1.2.3 Statistiska mått	8
1.2.4 Redovisningsgrupper	8
1.2.5 Referenstider	8
2 Tillförlitlighet	9
2.1 Tillförlitlighet totalt	9
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Ramtäckning	9
2.2.2 Mätning	9
2.2.3 Bortfall	9
2.2.4 Bearbetning	10
2.2.5 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	13
4.1 Tillgång till statistiken	13
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	13
4.3 Presentation	13
4.5 Dokumentation	13
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	15
5.1 Jämförbarhet över tid	15
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	15
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	15

5.4	Numerisk överensstämmelse.....	15
6	Företag med tillstånd att bedriva postverksamhet	17
	Allmänna uppgifter.....	19
A	Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	19
B	Sekretess och personuppgiftsbehandling	19
C	Bevarande och gallring	19
D	Uppgiftsskyldighet.....	19
E	EU-reglering och internationell rapportering	19
F	Historik	20
G	Kontaktuppgifter	20

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken har som ändamål att beskriva postverksamheten hos företag med tillstånd att bedriva postverksamhet, vilket i huvudsak avser posttjänster och tidningsdistribution.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är Trafikanalys, departement samt andra myndigheter, Europeiska kommissionen, företag inom sektorn, branschorganisationer, konsultföretag, media och olika aktörer inom e-handeln. Statistiken används för beskrivningar av sektorn och som underlag vid beslut i bl.a. kommunikationspolitiska frågor.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs i huvudsak av antal företag, antal servicepunkter och trafikvolym efter typ av försändelse samt indelningen i in- och utrikes.

Företag som distribuerar paket och andra försändelser, men som inte har tillstånd att bedriva postverksamhet, ingår *inte* i denna statistik.

1.2.1 Objekt och population

Begreppen objekt och population i undersökningen beskrivs nedan i enlighet med direktiven i SCB FS 2016:17 om kvalitet för den officiella statistiken¹.

Populationen utgörs av alla operatörer som har tillstånd från Post- och telestyrelsen (PTS) att bedriva postverksamhet, vilket i huvudsak omfattar försändelser som delas ut via brevbäring, respektive tidnings- eller reklamutdelning. Det är 24 företag som tillstånd från PTS att bedriva postverksamhet. Lista finns på PTS:s webbsida².

Målpopulationen för undersökningen är företag med tillstånd och som också har egen utdelning. Företag som har tillstånd men som inte har egen utdelning ingår således inte i undersökningen. Av de 24 företagen som har tillstånd har 21 egen utdelning och ingick därför i undersökningen.

¹ www.scb.se/Grupp/OmSCB/Verksamhet/Foreskrifter/Tillganglighet-SOS/SCB-FS-2016-17.pdf

² www.pts.se/sv/bransch/post/postoperatorer/

1.2.2 Variabler

1. Antal operatörer med tillstånd att bedriva postverksamhet
 - a. Huvudsaklig verksamhet
2. Antal servicepunkter
 - a. Typ av servicepunkt
3. Antal postförsändelser
 - a. Typ av postförsändelse
 - b. In- och utrikes

1.2.3 Statistiska mått

1. Antal operatörer med tillstånd att bedriva postverksamhet
2. Antal servicepunkter
3. Antal postförsändelser

1.2.4 Redovisningsgrupper

Brevförsändelser, produktsegment

- Traditionella brev
- Varuförsändelser

Viktklasser

- 0–2 kg

Servicepunkter

- Fullservicekontor³
 - varav ombud
 - varav egen regi
- Övriga kontor med begränsat serviceutbud
- Brevlådor (gula lådor för konsument)
- Lantbrevbärlinjer.

1.2.5 Referenstider

De statistiska målstorheterna hänför sig till kalenderår.

³ Fullservice innebär möjlighet att: hämta och skicka paket inklusive kontantköp, samt "värdehantering" som exempelvis inlämning och uthämtning av rekommenderade försändelser.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten bedöms sammantaget vara god för variablerna i undersökningen. De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten i undersökningen är mätfel.

2.2 Osäkerhetskällor

Det finns olika typer av osäkerhetskällor som kan påverka, t.ex. bortfall, urval (under- och övertäckning) samt olika typer av mätfel.

2.2.1 Ramtäckning

Rampopulationen består av de företag som av PTS har beviljats posttillstånd. Övertäckning består av nedlagda och fusionerade företag och underteckning av företag som borde ha tillstånd men inte/ännu inte har det. Eftersom populationen är liten och PTS har en kontinuerlig bevakning på marknaden så bedöms ramtäckningen vara mycket god.

2.2.2 Mätning

Mätning görs med fem frågor i en större enkät till alla operatörer med tillstånd bedriva postverksamhet. PTS har från och med undersökningen för 2023 tagit bort en delfråga som under flera år har varit problematisk: Antal varuförsändelser 2 001–20 000 g. Den svarar däremot för en mycket liten andel av totala antalet varuförsändelser, 1–2%. PTS hänvisar istället till PTS rapport Svensk paketmarknad.

2.2.3 Bortfall

Det finns två typer av bortfall: objektbortfall och partiellt bortfall.

Objektbortfall utgörs av företag som inte besvarar frågeformuläret, medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på delar av enkäten men hoppar över en eller flera uppgifter. Datainsamlingen har en hög svarsfrekvens. Enkäten har skickats till 21 företag, varav 19 har svarat, dvs. 90 procent.

Uppgiftslämnarplikt enligt 3 kap. 5 § postlagen (2010:1045) råder för alla objekt i undersökningen och alla frågor är obligatoriska utom en fråga som handlar om hur lång tid det tog att besvara enkäten. PTS har rätt att vitesförelägga företag som utan giltigt skäl inte inkommer med svar.

För att reducera svarsbortfall används skriftliga påminnelser per e-post och telefonpåminnelser.

Partiellt bortfall är mycket lågt eftersom PTS kontaktar (främst per mejl och i vissa fall telefon) företaget eller aktören för att förmå företaget att svara på den aktuella frågan om en uppgift saknas eller svaret inte förefaller rimligt.

2.2.4 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå vid dataöverföring, beräkningar, granskning eller liknande. Bearbetningsfelets inverkan på tillförlitligheten bedöms som liten då det inte antalet beräkningar är få och enkla.

2.2.5 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Insamlingen skickas ut första vardagen i januari och avslutas den 30 januari.
Framställningstiden för statistiken är normalt 3 månader efter undersökningens utgång.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs och redovisas varje år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen (se www.trafa.se/kalendern). Statistik för år 2023 publicerades 2 april 2024 i enlighet med den fastställda publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Trafikanalys webbplats, www.trafa.se, tillsammans med ett sammanfattande blad och en kvalitetsdeklaration. Statistiken finns också att hämta från Trafikanalys statistikportal: www.trafa.se/post--och-televerksamhet/postverksamhet.

Publicering sker enligt en publiceringsplan som fastställs i november året innan statistiken ska publiceras. Publikationer som utgavs av SIKA avseende åren 1999–2009 finns tillgängliga via webbplatsens sökfunktion.

Publicering av Svensk postmarknad sker i mitten april av PTS. Ytterligare statistik finns att hämta hos PTS ([Svensk postmarknad | \(pts.se\)](http://Svensk.postmarknad|(pts.se), [Post | PTS](http://Post|PTS)).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärmaterialen förvaras hos PTS som också hanterar frågor om eventuellt utlämnande av uppgifter. Ytterligare statistik, på aggregerad nivå, kan lämnas ut till allmänheten efter förfrågan om det inte föreligger sekretess eller andra hinder.

4.3 Presentation

Den statistiska informationen presenteras och åskådliggörs i tabeller och ett sammanfattande statistikblad.

4.5 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument. Kvalitetsdeklarationen uppdateras vid varje ny publicering av statistik och finns på Trafikanalys webbplats. Statistikpublikationerna innehåller även en sammanfattning av kvalitetsdeklarationen: *Kort om statistiken*. Före 2016 publicerades dokumentation med titeln *Beskrivning av statistiken* med ett liknande men mer detaljerat innehåll.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Undersökningen har genomförts sedan 1995, där det första året var en provundersökning och således inte fullt jämförbar med senare undersökningar fram till och med 2017.

Från och med 2019 har det gjorts stora förändringar i undersökningen. Det är bara uppgifter om antal operatörer med tillstånd att bedriva postverksamhet och antal utdelade brev i Sverige som bedöms vara jämförbara med tidigare publiceringar.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan olika grupper i populationen är mycket god.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Sedan 2014 samlar Europeiska kommissionen in uppgifter om postverksamhet. Delar från föreliggande undersökning ingår i denna rapportering, som PTS ansvarar för att rapportera in. Publicering av dessa uppgifter sker på kommissionens hemsida⁴.

Från 2003 samarbetar PTS och Trafikanalys vilket leder till att statistik redovisad av både PTS och Trafikanalys kan sam användas från 2003. För tidigare årgångar kan vissa skillnader till följd av separata statistikbearbetningar förekomma.

5.4 Numerisk överensstämmelse

⁴ https://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/statistics_en

6 Företag med tillstånd att bedriva postverksamhet

Den som mot betalning bedriver regelbunden brevbefordran anses vara postoperatör. För att bedriva postverksamhet i Sverige krävs enligt postlagen SFS 2010:1045 1 kap. § 2 tillstånd av Post- och telestyrelsen (PTS)⁵. Ett tillstånd omfattar inrikes brevbefordran i hela landet och gäller tills vidare. Postverksamhet är endast sådan verksamhet där befordringen sker med viss regelbundenhet, exempelvis att den i något avseende följer ett fastlagt utdelningsschema.

⁵ <https://pts.se/sv/bransch/post/postoperatorer/>

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) under ämnesområdet *Transporter och kommunikationer* och statistikområdet *Postverksamhet*. De tabeller och figurer som inte tillhör den officiella statistiken saknar symbolen för Sveriges officiella statistik.

Statistikens produktkod är TK0701.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

C Bevarande och gallring

PTS är ansvarig myndighet för primärdata och ansvarar för gallring och bevarande av data.

Trafikanalys skickar en kopia av all statistikredovisning som redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras även till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger i enlighet med 3 kap. 5 § postlagen ([2010:1045](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

PTS ansvarar för att rapportera in uppgifter om postsektorn till Europeiska kommissionens "EU postal survey"⁶. I denna rapportering ingår vissa uppgifter från undersökningen avseende postverksamhet.⁷

F Historik

Trafikanalys är sedan 2010 statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken om postverksamhet. Ansvaret över statistiken övertogs från Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA, som hade ansvaret för statistiken mellan åren 1995–2010. Dessförinnan producerades den officiella statistiken av Postverket.

Årlig statistik tas fram i samråd med PTS. Diskussioner förs löpande med olika intressenter rörande innehåll, utformning, publicering m.m.

Förändringen på den svenska postmarknaden startade den 1 januari 1993 då Postverkets monopol på att förmedla brev upphörde. Den första mars 1994 trädde postlagen i kraft och samtidigt ombildades Postverket till Posten AB.

Som ett försök att utarbeta en sammanhållen statistik om postverksamhet genomförde SIKA undersökningen första gången avseende 1995, vilket hade saknats sedan slutet av åttiotalet. Undersökningen har sedan dess genomförts årligen. Syftet har bland annat varit att åskådliggöra tjänster, hanterade volymer, rörelsens intäkter och kostnader samt sysselsättning inom postverksamheten i Sverige.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet:

Myndighet/organisation: Trafikanalys
Postadress: Rosenlundsgatan 54, 118 63 Stockholm
Kontaktperson: Andreas Holmström, Henrik Petterson
Telefon: 010-414 42 13, 010-414 42 18
E-post: andreas.holmstrom@trafa.se, henrik.petterson@trafa.se

Statistikproducent:

Myndighet/organisation: Post- och telestyrelsen (PTS)
Kontaktperson: Cecilia Nyqvist
Telefon: 08-687 55 00
E-post: Cecilia.Nyqvist@pts.se

⁶ Europeiska kommissionen, http://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services_sv.

⁷ Unit for Postal Statistics, enkäten: https://ec.europa.eu/assets/grow/growth/toolbox/postal/metadata/en/t_dggr_esms.htm

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.